

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת משה טור פז

פ/25/6545

הצעת חוק המוסד העליון ללשון העברית (תיקון – מעמד החלטות המוסד וועדת השמות הממשלתית),
התשפ"ו–2026

1. החלפת סעיף 10 בחוק המוסד העליון ללשון העברית, התשי"ג–1953¹ (להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף 10 יבוא :
10. "מעמד החלטות המוסד וועדת השמות הממשלתית
- (א) החלטות ותשובות רשמיות של המוסד שניתנו בכתב, בענייני דקדוק, כתיב, מינוח, או תעתיק שנתפרסמו ברשומות או במרשתת על ידי המוסד העליון ללשון העברית, יחולו על מוסדות החינוך והמדע, על הממשלה, מחלקותיה ומוסדותיה, על הרשויות המקומיות, על כל רשות ציבורית אחרת ועל גוף הפועל מטעם רשות ציבורית למתן שירות לציבור.
- (ב) בפרסומים לציבור ובכותרות נושאי הדיון במליאת הכנסת ובוועדותיה ייעשה שימוש בעברית תקינה, ככל הניתן.
- (ג) החלטות ועדת השמות הממשלתית יחולו על מוסדות החינוך והמדע, על הממשלה, מחלקותיה ומוסדותיה, על הרשויות המקומיות, על כל רשות ציבורית אחרת ועל גוף הפועל מטעם רשות ציבורית למתן שירות לציבור.
- (ד) כל דבר חקיקה חדש, לרבות תקנות וחוקי עזר וכן החלטות ממשלה, ייכתבו בעברית תקינה."

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 168.

- תיקון סעיף 13 2. בסעיף 13 לחוק העיקרי, במקום האמור בו יבוא "שר החינוך ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו".
- תחולה והוראות מעבר 3. (א) הוראות סעיף 10(ד) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, יחולו גם על חוקים ותקנות שהיו בתוקף ערב תחילתו של חוק זה.
- (ב) חקיקה ראשית תתוקן בתוך שנה מיום תחילתו של חוק זה, וחקיקת משנה תתוקן בתוך שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.
- (ג) המוסד העליון ללשון עברית ימנה ממונה שיהיה אחראי ליישום הוראות סעיף זה.

דברי הסבר

חוק המוסד העליון ללשון העברית, התשי"ג-1953, קובע כי החלטות המוסד שפורסמו ברשומות מחייבות מוסדות ציבור ובהם מוסדות חינוך ומדע, משרדי ממשלה ורשויות מקומיות. ואולם, ישנם כללים לשוניים שלא בהכרח התפרסמו ברשומות, או כללים ידועים בעברית שאישורם לא נדרש על ידי האקדמיה ללשון העברית. בהצעת חוק זו מוצע לקבוע שגם החלטות אחרות של המוסד העליון ללשון עברית אשר ניתנו בכתב ופורסמו על ידי המוסד באינטרנט יהיו בעלות תוקף מחייב. כמו כן, מוצע להחיל את החלטות המוסד ללשון העברית גם על גופים פרטיים הנותנים שירות לציבור הפועלים מטעמה של רשות ציבורית, כגון גופים האחראים על שילוט וכריזה בתחבורה ציבורית. עוד מוצע לקבוע כי כותרות הדיונים בוועדות הכנסת ינוסחו כראוי ובהתאם לכללי השפה העברית. בנוסף, הצעת החוק נועדה לתת תוקף חוקי ומעמד להחלטותיה של ועדת השמות הממשלתית הסטטוטורית. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה אבוטבול וקבוצת חברי הכנסת (פ/3068; פ/445/25).

הצעת החוק זהה לפ/445/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

 הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
 והונחה על שולחן הכנסת ביום
 כ"ב בשבט התשפ"ו (09.02.2026)